

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 6 listopada 2025 r.

PS-Ka.431.8.2025.4

**Pani
Alina Kruszka
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej w Kłodawie
ul. Poznańska 1
62 – 650 Kłodawa**

**ZALECENIA
POKONTROLNE**

Na podstawie art. 22 pkt 8, w związku z art. 126 oraz art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r., poz.1214 ze zm.)¹, zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Delegatura w Kaliszu przeprowadził kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Kłodawie, z siedzibą pod adresem: 62 – 650 Kłodawa, ul. Poznańska 1².

Zakres kontroli obejmował sprawdzenie realizacji zadań określonych ustawą o pomocy społecznej oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami.

Ustalenia kontroli zostały szczegółowo opisane w protokole kontroli, który został podpisany przez Panią bez zastrzeżeń w dniu 24 października 2025 r.

W wyniku kontroli, ustalono, że:

- dyrektor oraz pracownicy OPS realizujący zadania z zakresu pomocy społecznej, posiadają wymagane kwalifikacje, określone w ustawie o pomocy społecznej, w rozporządzeniu Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 816)³ oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2024r., poz. 1638, ze zm.),
- OPS spełnia wymóg zatrudnienia odpowiedniej liczby pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących – do czego zobowiązuje przepis art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej.

Gmina Kłodawa ma opracowaną strategię rozwiązywania problemów społecznych na lata 2021 – 2025, sporządzona została także ocena w zakresie pomocy społecznej za rok 2024. Ww. dokumenty spełniają ustawowe wymogi, określone w ustawie o pomocy społecznej.

Ośrodek w okresie objętym kontrolą realizował zadania gminy, takie jak: praca socjalna, zapewnienie posiłku/dożywianie dzieci, realizacja programów osłonowych i realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, współpraca z powiatowym urzędem pracy, a także przyznawanie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych z pomocy społecznej, o których mowa w *art. 17 ust. 1 pkt 3 (w zakresie schronienia), 4, 5, 6, 11, 15, 16, 16a, 19, 20; art. 17 ust. 2 pkt 1 oraz art. 18 ust. 1 pkt 3 i pkt 9 ustawy o pomocy społecznej.*

¹ zwana dalej „ustawą o pomocy społecznej”

² zwany dalej „OPS” lub „Ośrodek”

³ zwanym dalej „rozporządzeniem w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych”

W sprawdzonej dokumentacji losowo wybranych do kontroli osób/rodzin w zakresie przyznawania ww. świadczeń, stwierdzono, że pomoc przyznawana była zasadnie. Nie budziła zastrzeżeń terminowość załatwiania spraw, w tym wydawania decyzji administracyjnych, a także za wyjątkiem jednej sprawy, szczegółowo opisanej w protokole kontroli, wysokość przyznawanych świadczeń, co zgodne jest z przepisami ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572 ze zm.)⁴.

Pozostałe ustawowo określone zadania pomocy społecznej, o których mowa w *art. 17 ust. 1 pkt: 7, 8, 9, 11, 12, art. 17 ust. 2 pkt: 2, 2a, 3, 3a, 3b oraz art. 18 ust. 1 pkt: 4, 5, 7, 8 ustawy o pomocy społecznej* nie były realizowane w okresie objętym kontrolą, z uwagi na brak wniosków/potrzeb w tym zakresie bądź też, z uwagi na możliwość korzystania z usług jednostek pomocy społecznej funkcjonujących poza Gminą Kłodawa.

Ustalenia kontroli wykazały jednak, że:

1. W skontrolowanych 53 decyzjach wydanych w sprawach świadczeń z pomocy społecznej, zgromadzonych w dokumentacji losowo wybranych do kontroli osób/rodzin,

1) w ich podstawie prawnej:

a) nie wskazano:

- konkretnych jednostek redakcyjnych (tj. odpowiednio paragrafu, ustępu, punktu, litery) przytoczonych artykułów: ustawy o pomocy społecznej (w 31 decyzjach), rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024 r. (Dz. U. Z 2024 r. poz. 1044) w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej⁵ (w 40 decyzjach), załącznika Nr 1 do uchwały w sprawie usług opiekuńczych (w 6 decyzjach), rozporządzenia w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (w 3 decyzjach), ponadto w przypadku 2 z nich OPS wskazał niewłaściwą datę ww. aktu prawnego oraz niewłaściwy jego publikator, co szczegółowo zostało wskazane w protokole kontroli.

- w jednym przypadku art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, będącego podstawą do wzruszenia decyzji z dnia 28 lutego 2024 r. Nr OPS.4626.1.2024.

b) wskazano:

- niewłaściwe artykuły ustawy o pomocy społecznej w odniesieniu do: podjętego rozstrzygnięcia, indywidualnej sytuacji świadczeniobiorcy, indywidualnej sprawy,

⁴ zwanej dalej „kodeksem postępowania administracyjnego”

⁵ zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej”

przyznanej formy pomocy lub też nie będące podstawą przyznania pomocy (w 47 decyzjach),

- niewłaściwe artykuły kodeksu postępowania administracyjnego w odniesieniu do podjętego rozstrzygnięcia lub nie będące podstawą prawną do przyznania pomocy lub wydania decyzji (w 51 decyzjach),

- publikator ustawy o pomocy społecznej bez uwzględnienia zmian powyższego aktu prawnego lub też wskazano niewłaściwy jej publikator (w 5 decyzjach),

- publikator rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej Dz. U z 2018 r. poz. 734 bez uwzględnienia zmiany powyższego aktu prawnego (w 3 decyzjach),

- rozporządzenie w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej nie będące podstawą do wydania decyzji w odniesieniu do podjętego rozstrzygnięcia (w 3 decyzjach), ponadto w 1 decyzji wskazano niewłaściwą datę ww. aktu prawnego oraz niewłaściwy jego publikator,

- przepisy rozporządzenia w sprawie domów pomocy społecznej nie będące podstawą do wydania przedmiotowej decyzji, ponadto wskazano niewłaściwą datę wydania ww. aktu prawnego (w 4 decyzjach).

2) sentencja decyzji przyznającej usługi opiekuńcze nie rozstrzygała o zakresie przyznanych usług opiekuńczych (w 4 decyzjach),

3) w uzasadnieniu prawnym decyzji:

- wskazano/przytoczono niewłaściwe artykuły ustawy o pomocy społecznej w odniesieniu do: podjętego rozstrzygnięcia, indywidualnej sprawy bądź też do przyznanej formy pomocy (w 33 decyzjach),

- przytoczono niewłaściwe jednostki redakcyjne przepisów rozporządzenia w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej w odniesieniu do indywidualnej sprawy (w 6 decyzjach),

- niewłaściwie oznaczono jednostkę redakcyjną przepisu ustawy o pomocy społecznej (w 6 decyzjach),

- niewłaściwie przytoczono zapis art. 155 kodeksu postępowania administracyjnego, nie będącego podstawą do wzruszenia decyzji (w 7 decyzjach),

4) w treści decyzji wskazano niewłaściwy zapis, dotyczący świadczeń nienależnie pobranych, w odniesieniu do niepieniężnej formy pomocy (w 4 decyzjach).

Powyższe narusza przepis art. 107 § 1 pkt 4, pkt 5 i § 3 kodeksu postępowania administracyjnego, a w przypadku rozstrzygnięcia w sprawie usług opiekuńczych art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

2. W zakresie stosowania art. 108 kodeksu postępowania administracyjnego:

- w przypadku 3 decyzji szczegółowo opisanych w protokole, nadano im rygor natychmiastowej wykonalności, przy czym termin realizacji przyznanego świadczenia nastąpił lub też wyznaczony został po upływie terminu do wniesienia odwołania,
- w przypadku 6 decyzji szczegółowo opisanych w protokole, nie nadano im rygoru natychmiastowej wykonalności, przy czym wypłata przyznanego świadczenia lub też termin wniesienia odpłatności za przyznane świadczenia pomocy społecznej, przypadła przed upływem terminu do wniesienia odwołania od decyzji.

Powyższe narusza przepis art. 130 kodeksu postępowania administracyjnego.

3. W przypadku 6 spraw, szczegółowo opisanych w protokole kontroli, aktualizacja wywiadu środowiskowego przeprowadzona została z uchybieniem ustawowo określonego terminu do jego przeprowadzenia.

Powyższe narusza przepis art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, w związku z art. 57 § 3 kodeksu postępowania administracyjnego.

4. W dwóch przypadkach, szczegółowo opisanych w protokole kontroli, OPS przy ustalaniu dochodu nie uwzględnił przepisu art. 8 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej, co poskutkowało w jednym przypadku naliczeniem zasiłku stałego w niewłaściwej kwocie, w drugim zaś naliczeniem odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej w niewłaściwej wysokości.

Powyższe narusza przepis art. 8 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej.

5. W jednym przypadku, szczegółowo opisanym w protokole kontroli, niewłaściwie określono okres od którego przysługiwało stronie prawo do zasiłku stałego.

Powyższe narusza przepis art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

W trakcie kontroli ustalono, że pomimo powyższej nieprawidłowości stronie wypłacono zasiłek stały we właściwej, należnej kwocie tj. za cały miesiąc kalendarzowy od którego przysługiwało stronie prawo do ww. świadczenia.

6. W przypadku dokonywania zmian (wzruszenia) decyzji:

- w 7 sprawach, szczegółowo opisanych w protokole kontroli, w odniesieniu do indywidualnej sprawy dokonano wzruszenia decyzji poprzez zastosowanie dwóch trybów ich wzruszenia, wskazując w podstawie prawnej zarówno art. 155 kodeksu postępowania administracyjnego (tryb niewłaściwy), jak i art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej (tryb właściwy),
- w 3 sprawach, szczegółowo opisanych w protokole kontroli, w odniesieniu do indywidualnej sprawy dokonano wzruszenia decyzji w niewłaściwym trybie tj. w trybie art. 155 kodeksu postępowania administracyjnego, przy czym w przypadkach tych winien być zastosowany art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

Powyższe narusza przepis art. 155 kodeksu postępowania administracyjnego,
w związku z art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej (przepis szczególny).

- w przypadku 3 decyzji, szczegółowo opisanych w protokole kontroli, dokonano zmiany tylko decyzji pierwotnych tj. w 2 przypadkach ustalających odpłatność za pobyt w domu pomocy społecznej i w 1 przypadku ustalającej wysokość zasiłku stałego, przy czym przedmiotowymi decyzjami nie orzeczono o zmianie ostatnich decyzji zmieniających decyzję pierwotną - co skutkuje, że w obrocie prawnym nadal pozostają co najmniej dwie decyzje zmieniające - orzekające w tej samej sprawie.

Powyższe narusza przepis art. 110 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego,
w związku z art. 156 § 1 pkt 3 kodeksu postępowania administracyjnego.

Pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, działalność OPS w zakresie realizacji zadań określonych ustawą o pomocy społecznej oraz zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami ocenia się pozytywnie z nieprawidłowościami.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej zalecam:

1. Wydawanie w sprawach świadczeń pomocy społecznej decyzji administracyjnych w zakresie podstawy prawnej, rozstrzygnięcia i uzasadnienia prawnego, zgodnie z wymogami przepisu art. 107 § 1 pkt 4, pkt 5 i § 3 kodeksu postępowania administracyjnego, a w przypadku decyzji orzekających o przyznaniu usług opiekuńczych także z art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

2. Realizowanie przyznanej pomocy po upływie terminu do wniesienia odwołania od decyzji, w przypadku gdy decyzji tej nie został nadany rygor natychmiastowej wykonalności, natomiast w przypadku nadania jej rygoru natychmiastowej wykonalności - przed upływem terminu do wniesienia odwołania - zgodnie z przepisem art. 130 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego.

3. Sporządzanie aktualizacji rodzinnych wywiadów środowiskowych w terminach zgodnych z przepisem art. 107 ust. 4 ustawy o pomocy społecznej, mając jednocześnie na względzie przepis art. 57 § 3 kodeksu postępowania administracyjnego.

4. Ustalanie właściwej kwoty dochodu osoby/rodziny w przypadku uzyskania jednorazowo dochodu należnego za dany okres - zgodnie z przepisem art. 8 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej.

5. Przyznawanie każdorazowo świadczeń pomocy społecznej na właściwy okres tj. na okres od którego przysługuje stronie uprawnienie do świadczenia - zgodnie z przepisem art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.

6. Dokonywanie zmiany/uchylenia decyzji:

- w trybie art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, w sytuacji zmiany przepisów prawa bądź też zmiany sytuacji dochodowej świadczeniobiorcy,

- pierwotnej wraz ze wszystkimi późniejszymi jej zmianami, celem nie stwarzania sytuacji pozostawania w obrocie prawnym więcej niż jednej decyzji orzekającej w danej sprawie, którymi na mocy art. 110 § 1 kodeksu postępowania administracyjnego organ jest związany od chwili ich doręczenia.

W związku ze wskazaną powyżej nieprawidłowością, opisaną szczegółowo w protokole kontroli pod poz. 30 (na stronie 62 i 63-64) oraz pod poz. 31 (na stronie 65), zalecam podjęcie działań zmierzających do uregulowania stanu prawnego decyzji:

- z dnia 1 października 2024 r. Nr OPS 4626.1.2024,

- z dnia 4 kwietnia 2025 r. Nr OPS 4626.1.2024,

- z dnia 14 stycznia 2025 r. Nr OPS.4610.24.2015.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia ich otrzymania.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
*/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
klasyfikowanego certyfikatu/*

Do wiadomości:

Burmistrz Kłodawy

62 - 650 Kłodawa, ul. Dąbska 17

Dokument sporządziła: Ewa Nadera, starszy inspektor wojewódzki

Data sporządzenia dokumentu: 25 listopada 2025 r.